

თავისუფალი საქართველო

№5
თავისუფალი
საქართველო

20-26 თებერვალი

1996 წ.

ფასი 20 თეთრი

WEEKLY NEWSPAPER

TAVISUPALI SAKARTVELO

(FREE GEORGIA)

დისიდენტი-პრეზიდენტი-მონაქი

KONSTANTIN GAMSACHURDIA

SWIAD GAMSACHURDIA
Dissident - Präsidents - Märtyrer

თავისუფალი საქართველო დღევანდელი ნომრიდან იწყებს თავის ბეჭდვას კონსტანტინე გამსახურდიას წინიდან "ზნაილ გამსახურდია დისიდენტი - პრეზიდენტი - მონაქი".

რედაქცია მადლობას უხდის ავტორს კეთილგანწყობილი თანხმობისთვის, ქართველი მკითხველი ჩვენი გაზეთის საშუალებით გასცნობოდა შვეიცარიაში გამოცემულ წიგნს საქართველოს პრეზიდენტის შესახებ.

თარგმანი ეკუთვნის თამარ იაშვილს

წინასიტყვაობა ქართული თარგმანისთვის

წინამდებარე წიგნის წერა დაიწყო მას შემდეგ, რაც საკმაო გამოცდილება შევიძინე დასავლურ პრესასთან, აგრეთვე სამართალდამცავ ორგანიზაციებთან ურთიერთობისა. დიან, სიმართლის წყურვილი იყო ძირითადი მამოძრავებელი იმპულსი ძალმომრეობით, სიცრუით და თვალთმაქცობით აღსავსე წუთის ოფიციაში, სადაც ორუელის ცნობილი რომანის მსგავსად მოხდა, შვეიცარიაში, თავისი უფლებად ასაღებდნენ, ომს მშვიდობად, ხოლო უმეტესობას შემოქმედ ძალად. მას შემდეგ რაც იძულებული გახდით დაგვეტოვებინა სამშობლო და გადავსახლებულიყავით შვეიცარიაში, არაერთგზის გავეხდარე თვითმხილველი იმისა, თუ რაოდენი ზიანის მოტანა შეუძლია შეგნებულად დანერგილ დეზინფორმაციებს. მათი წყარო, რასაკვირველია, გახლდათ მოსკოვი, აგრეთვე თბილისი. გარდა იმისა, რომ ეს დეზინფორმაციები ცნობიერი აგენტურული საქმიანობის შედეგად ვრცელდებოდნენ მოსკოვსა და ვაშინგტონს შორის გადაშლილ საინფორმაციო სივრცეში, ამის ხელშემწყობი ფაქტორი იყო ევრო-ამერიკელთა უმრავლესობის მიაბიჯობა, ანლომხედველობა და საბჭოური პოლიტიკური მეთოდების სრული არცოდნა. ეს იც რომ არა, დღეს ცოტა ვინმე თუ ჰბედავს დინების წინააღმდეგ ცურვას.

დაე ეგონოთ მტრებს, რომ ქართლის ცხოვრების ჩარხის უკუღმა დატრიალვით გაგვეტყუებინა და მიგვაჩუმათებინ. ჩვენ მაინც ჩვენსას ვიტყვი მამინაც კი, თუ, ლუთერის ნათქვამისა არ იყოს, იმდენი ეშმაკი დაიძვრის ჩვენს კენ, რამდენი კრამიტიცაა ამ ტაძრის თავზე.

წიგნის მიზანია მიმოიხილოს საქართველოს პირველი პრეზიდენტის ცხოვრება და მოღვაწეობა ობიექტურად და მიუკერძოებლად. იგი არ წარმოადგენს გამოწვევას დაწერილ ბიოგრაფიას, რასაც ჩვენი ღრმა რწმენით, მომავალში უთუოდ დაწერენ დოკუმენტებისა და წყაროების მოშველიებით, მეცნიერულ კვლევებიდან დაყრდნობით. ეს წიგნი არც შემუშავებულია თანამედროვე გახლავთ, ვინაიდან ჩვენი აზრით, საამისო უაბი არ მოწეულა ჯერაც.

ჩემს ამოცანას წარმოადგენდა ისეთი თხზულების დაწერა, რაც მოთავსდებოდა ისტორიული ესსეს ჩარხში. 1994 წლის 27 მაისს მომიწია ამ თემაზე ლექციის წაკითხვა ციურის უნივერსიტეტში. ექვმ, რომელიც ამას მოჰყვა, მიბიძგა არსებითად განმეორეო ლექცია და მიმეცა მისთვის წიგნის სახე. ამავე დროს მინდა საგანგებოდ აღვნიშნო ბატონი ჰაინერ აპენცელერის ღვაწლი, ვინც გახლავთ ამ წიგნის რედაქტორი და გამომცემელი.

კონსტანტინე გამსახურდია

ბაზელი, 12 თებერვალი, 1996

გაგრძელება მე-4 გვ.

პოლიტიკური ფართი-ფართი "პარტი" და "ცუდი" რუსეთის ქიზაზი

"სადეპუტატო ჯგუფი "ნაროდოვლასტიკის" ლიდერი ნიკოლაი რიკოვი ატირდა, როცა გაიგო, როგორ პირობებში ცხოვრობენ ქართველი ლტოლვილები - განაცხადა ვახტანგ რეუულიშვილმა პრესკონფერენციაზე, რომელიც მან და პარლამენტარმა ნესტან კირთაძემ თავიანთი რუსული ტურნეს შედეგების საზოგადოებისთვის გაცნობის მიზნით გამართეს.

გაირკვა, რომ რუსეთის დუმის ზოგიერთი დეპუტატი მხარს გვიჭერს, ზოგი, როგორც ითქვა, ქვითინებს კიდევ ლტოლვილთა მიმე ზედრის გამო, მაგრამ გადაწყვეტი უმრავლესობა მაინც საქართველოს წინააღმდეგი და აფხაზი სეპარატისტების მხარდამჭერი აღმოჩნდა. სწორედ ამიტომ, საქართველოს დელეგაციამ რუსეთის დედაქალაქიდან არცთუ საუკეთესო შთაბეჭდილებები ჩამოიყვანა. ჩვენთვის მუხის გაგარდნასავით გაისმა ეს ამბავი: სულ რაღაც სამი დეკვირის წინ არ იყო, რომ პრეზიდენტ შევარდნაძის "არნახული ძალისხმევისა და პირადი კავშირების" მეშვეობით, დსთ-ს ქვეყნებმა სრული ბლოკადა გამოუცხადეს არძინაბას რეჟიმს და იგი იზოლირებულ პეეს განვითარებული მსოფლიოსგან? რა მიხდა, რუთუ კვლავ მოტყუვდა შეუსცდარი და, როგორც მასთან დაახლოებული პირები ირწმუნებიან, პოლიტიკურ და ფაქტურად ჩვენი წინააღმდეგე პოლიტიკოსი? "რუსეთში სარეზიდენტო არჩევნებამდე აფხაზეთის პრობლემის გადაწყვეტის არანაირი პერსპექტივა არ არის" - გამაცხო ექსპერტ-სპეციალისტმა (ალბათ, არჩევნებში "კარგი" და არარეაქციული რუსეთის გამარჯობის ელის). "არც არჩევნების შემდეგ" - ვეტყვიო ჩვე. რადგან, როგორც ირკვევა, არჩევნებში საბოლოო ორი ერთნაირი ძალი დაუპირისპირდება ერთმანეთს: ელცინი და ზოუგანოვი. თუ ზოუგანოვსა და ელცინს ედგასად უარყოფითი დამოკიდებულება აქვს, ელცინი ბოლო დრომდე ცდილობდა დემოკრატიულ წარმოქმნას თავი. ჩვენთვის ომმა რუსეთის პრეზიდენტს საუკუნე ანად შეურყია ეს ნალოლაკები იმიჯი. დღესდღეობით, მას აღარაფერი განასხვავებს ჟირინოვსკი-ბაბურჯანის მსგავსი პოლიტიკოსებისგან. ის კი არა, ნაცია-ბოლშევიკური პარტიის ლიდერმა - ელვარდ პრინოვმა მხარდაჭერა აღუთქვა საპრეზიდენტო არჩევნებში.

პში, ხოლო ვლადიმერ ჟირინოვსკისა და ელცინის მეგობრობა აღარავისთვის გახლავთ დაფარული. არჩევნებამდე ელცინი სულ უფრო გადაიხრება რუსი ნაციონალ-ბოლშევიკებისკენ და ძველი სათქმელია, - მასა და ზოუგანოვს, - ამ ორ უბედურებას შორის, რომელი იქნება უარესი.

თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ საქართველოს ხელისუფლება მილიანად რუსეთში მიმდინარე პოლიტიკურ პროცესებზე დამოკიდებული და ჩვენს ქვეყანაში მინისტრის მოადგილესაც კი ვერ ნიშნავენ "უფროს ძმასთან" შეუთანხმებლად, უფრო მკაფიოდ დავინახავთ იმ საშიშროებას, რომელიც ჩრდილოეთიდან გველის. საქართველო ამ გამოყოფილ მეგობრობაში მისმა მოსადადე ხელისუფლებამ ჩააგდო. რუსეთისადმი მორწმუნე ტრიალებამ გამოიწვია ის, რომ დღესდღეობით საქართველოს დამოუკიდებლობის მცირე ნიშანიც აღარ გააჩნია. რუსეთიდან კი მგელი და მგლისფერი ძალი გვიჭერენ. თავიანთი ქვეყნის მოწყობის გეგმა ელცინს და ზოუგანოვს განსხვავებულიც რომ ჰქონდეთ, საქართველოსთან მიმართებაში, აფხაზეთის საკითხთან მიდგომაში აბსოლუტურად იდენტურნი არიან. რუსეთის ხელმძღვანელობის მკვლელობით, შეიქმნა ისეთი სიტუაცია, რომ ამას იქით, რაც არ უნდა მოლაპარაკებები გაიმართოს არძინაბასთან, როგორი სტატუსითაც არ უნდა შემოვიდეს საქართველოს შემადგენლობაში აფხაზეთი, ერთი რამ უდავოა: აფხაზეთმა გადადგეს პირველი და უმთავრესი ნაბიჯი საქართველოსგან გამოყოფისკენ. უახლოეს ხანებში ამ ნაბიჯს ჩვენი ქვეყნის რეჟიმისკენ მიმართული სიკვდილმომცხვრელი მოქმედება, რომელიც მართლაც ქართული მხარე უნდა იქნას ან ნადარბიშვილის "მრისხანე" და გულისხმობს, ელცინის და ზოუგანოვის განცხადებებს და რამდენიმე თვედარსებულ ლტოლვილის ლოზუნგს შეაგებებს: "აფხაზეთი - ჩვენთვის - ყიზლარი", "არძინაბა ფაშისკა"... გატეხილ ვარცხლელ ბრძოლულ მოზაიკა ჩამოვდარი მეთაური კი მჭევრად იმტყველებს მსოფლიოში მიმდინარე ინტეგრაციულ პროცესებში. მათონ ახალ საშუალო ადგილზე, აგრეთვე სეპარატისტების საფრთხეზე და ბუმ-გუნგურთან "ახლო მეგობრობის" ჩვეულებრივ მოკვდავთათვის უცნობი მსიენებამდე...

როდემდე ასე?

ნუგზარ წიკლაური

ჩემი სახელია ბაბუ, გვარი - ქართველი

მელორ აკაკის ძე წურჭულია - დაიბადა 1929 წელს, ოქროს მედალზე დაამთავრა იაკობის ვაჟთა 37-ე სკოლა. 1952 წელს ჩააბარა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტზე, მეთოხე კურსიდან გადავიდა და ლენინგრადის უნივერსიტეტის ამავე ფაკულტეტზე მუშაობდა ჯერ ლენინგრადის უნივერსიტეტში. შემდეგ სამხედრო-სამედიცინო აკადემიაში მეცნიერ თანამშრომლად. იქვე დაუკავშირდა იტალიკეში ანტისაბჭოთა ორგანიზაციას "გოდუმოი ბუტონი". რის გამოც რამდენჯერმე იყო დაპატიმრებული. 1972 წლიდან მუშაობდა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის კიბერნეტიკის ინსტიტუტში, გამოყოფილი ცენტრში, შემდეგ ფილოსოფიის ინსტიტუტში უფროს მეცნიერ თანამშრომლად...

ბაბუ ჩვენს გულში გამოღვიძებული ქვეყნის ქუჩებიდან შემოვდა და ჩვენი ახალგაზრდობის თანადევნე სულად, მხარვედ ანგელოზად იქცა: 1988 წლის ნოემბრის შიმშილობიდან - პირველი ტალღის ანგელოზად რომ უვლიდა მამა-შვილურად; 18 თებერვლის დარბევიდან - პირტყულით ხელში წინ რომ გადაეფარა ბუკიას ბაღში პროტესტის ნიშნად ჩამყდარ გოგო-ბიჭებს და თავი შეუშვინა ხელკეტთან ქართულ მილიციას და რუსულ "სპეცნაზს"; - მე დამარტყით, ბავშვებს ნუ ურტყამთ!

მას შემდეგ ბევრი რამ შეიცვალა, ბევრი ერთობა დაირღვა, ბევრი მის მიერ გადარჩენილი მტრად მოვიკადა და გაიბიძგა, მაგრამ ბაბუს მაინც უყვარდა ისინი, მაინც ენახებოდა...

ისინიც კი ებრალებოდა, ვინც "დემოკრატიის" ტალღას აყოლილი, გამეტებით სვემდა, ქვაფენილზე თავს არტყქეინებდა. "ჩემი სახელია ბაბუ, გვარი - ქართველი" - თავი გააცნო მან პოლიციელებს ერთ-ერთი დარბევის შემდეგ. ქვემარტი სიკეთე, თავდადება და სიყვარული განაიარაღებს ყველას და ყოველივეს დაფარავს. ბაბუ ყველამ დაიტრია - იმათაც და ჩვენც. ქართველმა ხალხმა დაიტრია, იმ ერმა, რომლის გადარჩენასაც შესთხოვდა უფალს უკანასკნელ საათებში. საავადმყოფოში მიმავალმა, ახლობლებს სთხოვა, 9 აპრილის შემორიართან მიეყვანათ მუხლი მოიყარა წმინდა ადგილას, შემდეგ ქაშუეთის ეკლესიაში უფალს შეავედრა თავისი ტანჯული სამშობლო და მისი გზაბნეული შეიღებოდა...

მეორე დღეს ბაბუ გარდაიცვალა. წავიდა ჩვენგან უკეთეს ქვეყანაში და მასთან ერთად ჩვენს ცხოვრებაში რაღაც დამთავრდა - რაღაც მნიშვნელოვანი, დიადი, ნამდვილი...

უფალო, განათალე სული მონისა შენისა.

ყოფილი მემკვიდრეების მიწის გამოძვინი წინააღმდეგობა

პარლამენტის ყოფილი წევრი... ამჟამად დებუტატმა ვახტანგ გორგიჯანიძემ...

გორგიჯანიძე აცხადებს, რომ იგი, როგორც...

გორგიჯანიძე ასევე მიუღებდად მიიჩნევს...

ამდენად, ერთ დროს შევარდნაძის უახლოეს...

ამის საპირისპიროდ, ოქსტივის მიწის...

უხუცესი კრები და პარლამენტის მარცხი

16 თებერვალს საერთაშორისო საგანგებო...

ამის მისაღწევად, მოინდომეთ სახელმწიფო დანაშაულების...

ამ შედეგების მიხედვით, საერთაშორისო პოლიტიკურ...

რა დაგეგმართა, ქართველებო! კონსტანტინე გამსახურდიას...

ამ პარტიისა წარმომადგენლებმა არაა ჩაატარებულ...

ნაცხადი "კონსტანტინე გამსახურდიას საზოგადოების" თავმჯდომარეობაზე...

ბატონებო, მუშოს შევასხენო სრულიად საქართველოს...

გამოსავალი ჩვენს ხელშია, მამულიშვილნი! ესაა თვადგება...

ზნორად დაფიქრებულად საქართველოს უახლეს ისტორიაზე...

საქართველოს ეროვნულმა გმირებმა - ზვიად გამსახურდიამ...

ვიმედოვნებ, საქართველოს პელსინკის კავშირი, რომლის...

სრულიად საქართველოს ზნეულობის ადამიანებო, სიმხვევე...

პოლიტიკალი თამაზ წიკლაური

ქსნის კოლონია 3 თებერვალი, 1996 წელი

ისე, როგორც ეს მოხდა საქართველოს პელსინკის კავშირში.

ბატონებო! ჩვენი ამგვარი საქციელი არ შეეფერება იმ პოლიტიკურ...

ორივე დაჯგუფებას გააქვს პრეტენზია ერთმანეთის მიმართ...

მე კი, თამაზ წიკლაური, ჩემს აზრს გეტყვი, ბატონებო! - არავის უნდა ვაძლევდეთ იმის უფლებას...

სველესი გზაზე, ზვიად გამსახურდიას ნათელი სულის წინამძღოლობით.

თუ არ მოიძებნა კომპრომისი, პასუხი ასეთი იქნება, ბატონებო! - ვატყობთ, ზვიად გამსახურდიას მეშვეობით...

საქართველოს პელსინკის კავშირის გარშემო შექმნილი არასასარბილო სიტუაცია მეტყველებს პოლიტიკური...

ისევ არჩევნებისა და ბოიკოტის უსახელო

ეროვნულ მოძრაობაში გაურკვეველმა ვითარებამ მოიტანა ის გარემოება...

ეროვნული მოძრაობაში გაურკვეველმა ვითარებამ მოიტანა ის გარემოება...

რა დაგეგმართა ეროვნულ მოძრაობას? ქართველი ერის სახიკალო...

გაზეთების "თავისუფალი საქართველო", "კოლხური კოშკი", "აღდგომა" რედაქტორებს: ქ-ნ თამარ ებრალიძეს, ბ-ნ ედიშერ გიორგაძეს, ბ-ნ მურმან ზაქარაიას

პელსინკის კავშირი მოგავლისთვის მესახება ისევ ეროვნული მოძრაობის ავანგარდად

მე, პოლიტიკალი თამაზ წიკლაური, გახლავარო საქართველოს პელსინკის კავშირის წევრი, პროფესიით ეკონომისტი.

ქართველი ერის ამ ღირსეული შვილის სახელს ხომ მოფრთხილება სჭირდებოდა და მასთან ერთად, მის მიერ...

ღია წერილი ქსნის კოლონიდან

ყოვლად მიუღებლად მიმაჩნია. როგორ შეიძლება პოლიტიკური...

მინდა გავისხურო უახლესი ისტორია. 1994 წელს, ჯერ კიდევ...

დავაკვირდეთ, განვივლიტ გზას იმ მომენტდამ, როდესაც პოლიტიკური...

პოლიტიკური სასამართლო პროცესი ბრძოლაში

ლოტი კობახიას, ჯამბულ ბოკუჩავას, ზვიად ძიძიგურის, სოსო ჟღენტის, ნუგზარ მოლოდინაშვილის საქმის საბრძოლველად დასკვნის გამოქვეყნება კვლავ გაგრძელდა 12 თებერვლის სხდომაზე. დარბაზში პერიოდულად კვლავ იმსახურებდა ვითარება. მსაჯულები გამოკვეთილი მსატრელობით კითხულობდნენ დასკვნის იმ ადგილებს, სადაც ამა თუ იმ პირის მკვლელობის ეპიზოდები იყო აღწერილი. პასუხად დარბაზიდან გაისმოდა დაზარალებულთა შეკითხვები და წვევები. განსაკუთრებით მხარე საკმაოდ დიდხანს უძლებდა ამ მობიძგიებულ ფსიქოლოგიურ დაწოდებს, მაგრამ საბოლოოდ მათი მოთხოვნების ფიცილი ააგესო მოსამართლისა და პოლიციის (და არამც და არამც ბადრაგის!) ტენდენციურობამ: ააღიარა შეიქმნილი და პოლიციის თანამშრომლებიც მორიდებითა და დაეცავებით მიმართავენ წესრიგის დამრღვევ დაზარალებულებს და გააკვეთით უფროდნენ განსაკუთრებით ნათესავეებს, რომლებიც მხოლოდ ერთს ამბობდნენ - "საქმის საბოლოო გარკვევამდე განსაკუთრებით ბრალულობა დამტკიცებული არ არის და ემოციებისგან

თავი შეიკავეთ".
- ყველაფერი გარკვეული და დამტკიცებულია. ამოწყდეს თქვენი ოჯახი. თქვენ რა იცით შეიქმნილი სიმწარე -

მხოლოდ ურნალისტ დავით ბოლქვაძის სიკვდილის გარემოებებია და თქვენ, ქალბატონო, - მიმართეს მათ ბოლქვაძის დედას, - ეს არ გეგებათ, ყველა და-

ნათელია, რომ ამგვარ ატმოსფეროში - დაზარალებულთა პერიოდული შემოტყვევებისა და მათი მხრიდან წესრიგის დარღვევის პირობებში - სასამართლო

ოფიციალის მანიპულაციების იარაღად იქცევიან და არცთუ ისე სახარბიელო როლში აღმოჩნდებიან.

დაზარალებულები ოფიციალის მანიპულაციების იარაღად იქცევიან

ყვიროდა ერთ-ერთი დაზარალებული. ამ შეკითხვებზე, სოსო ჟღენტის მეშვეობით თავი ვეღარ შეიკავა და წამოიძახა:
- მე ვიცი რაა შეიქმნილი სიმწარე... ჩემი შვილი, ორი წლის ბავშვი, მესამე სართულიდან ფეხებით დამიკიდეს, რვა ტყეა მაქვს მოხვედრილი... იცით, რამდენია ასეთი?! ზოგი აქ დგას, ქვემოთ და არ უშვებენ. მე შემომიშვეს, სოსო ჟღენტის ცოლი ვარ-თქო, რომ ვუთხარი. ვახტან ნოდიას მეუღლე კი არ შემოუშვეს, რომლის ქმარიც დახვრიტეს, ხელი მოაჭრეს და გული ამოაგლიჯეს... მთელ დასავლეთ საქართველოს აქ მოვიყვანი და ვნახეთ, ვინაა დაზარალებული!.."
ნერგებმა უმტყუნა განსაკუთრებულად. სოსო ჟღენტმა და ჯამბულ ბოკუჩავამ განაცხადეს: "აქ გასარკვევი მართლაც

ნარჩენი კი მკვლელები და მძარცველები იყო, ხალხს რომ ხოცავდა და სახლი არ დაუტოვებია გაუძარცვავი სამეგრელოში."
მოსამართლისა და პოლიციის გააქტიურებას დარბაზმა კვლავ შეძახილებით უპასუხა: "ვის ემსახურებოდით, ვინ შეადგინა ეს საქმე - ბალაშვილი?! ერთი ქართველი კაცი ვერ მოინახა, რომ მას ჩატარებინა ძიება?! პროცესის დასურვა გინდათ და იმიტომ აწყობთ ამ პროვოკაციებს!"
საგულსხმობა, რომ საინფორმაციო სააგენტოების კორესპონდენტები სწორედ ამ მომენტისთვის აღმოჩნდნენ დარბაზში და შემგომ კვლავ გაუჩინარდნენ, თითქოს წინდაწინ იცოდნენ, როდის მოხდებოდა ვითარების გამწვავება.

ვერ იმუშავებს, თუ, ცხადია, ეს ექსცესები შეგნებულად არაა ინსპირირებული განსაკუთრებული და მათ ახლობლებზე ფსიქოლოგიური ზემოქმედების მიზნით. და თუ ეს ასეა (რისი შიშობედილობაც, სამწუხაროდ, იქნება), დაზარალებულები, ნებისთი თუ უნებლით,

როგორც ვხედავთ, საქართველოში ილახება ინფორმაციის გავრცელების უფლება იზოლაციაში მყოფ პირთა მიმართ და ამას ადასტურებს თავად უზენაესი სასამართლოს კოლეგიის წევრი. ეს მთი უფრო საოცარია დღევანდელი საქართველოს მიმართ, მხარე დემოკრატიის პირობებში, როცა ზვიად გამსახურდიას "ფაშისტური დიქტატურის" დროს პოლიტიკური სუბიექტები - არამცთუ სასამართლო-სამსჯავრო გამოძიების სტადიაზე, არამედ წინასწარი ძიების ეტაპზეც კი - იზოლაციაში პრესკონფერენციებს მართავდნენ ადგილობრივი და უცხოელი ურნალისტებისთვის.

მ. ტუსიშვილი

პინ პრის საქართველოში "დაზარალებული"

ლოლო დროს ჩვენს მეტყველებასში ტენდენციური გაუცნობიერებლად დამკვიდრდა კლიშეოვანი ერთი კანცელარული ტერმინი - "დაზარალებული", რომლითაც ცდილობენ გამოხატონ ხოლმე ის უდიდესი ტრაგედია, ბოლო ითხი წლის მანძილზე რომ დატრიალდა საქართველოში.

ნიკური აპარატი დაზარალებულად არ თვლის მათ, ვისაც დეკემბერ-იანვრის სისხლიან დღეებში ტყეა ესროლა და სახლები გადაუწვა; ვინც მიტინგებზე დახვდა, მარცვა და ააწიოვა; ვინც აფხაზეთსა და სამხაბლოში საკუთარი მიწიდან აყარა და ლტოლვილებად აქცია მშობლიურ ქვეყანაში; ვისაც შვილები მოუკლა და ძაბებით შემოსა.

სეპული რეჟიმის ყურმოჭრილი მსახური - სასამართლო ნამდელ დამნაშავეს არ ეძიებს და არც არასოდეს გამოავლენს მას. მათი შვილები მკვლელები კვლავ დაუსჯელი დარჩება, იმ გაბრიყვებული ბიჭებისა, რომლებიც საკუთარი მოძმის ასაწიოკებლად და მოსაკლავად გააგზავნეს და ამით სასიკვდილო განაჩენი გამოუტანეს.

სამაგიეროდ, არავენ იძიებს და არავის ანადგულებს ფოთში მოკლული ცხრა მეომარი, ცხენისწყლის ბრძოლაში დაღუპული ქართველი ბიჭები, სახელმწიფოს მეთაურის თვალწინ დახვრეტილი გვარდიელები, მშობლების თვალწინ დახვრეტილი უდანაშაულო შვილები, მიტინგებზე დაცხრილული პატრიოტები.

მოსამართლე ა. ალადაშვილმა უპასუხა, რომ ისინი არიან პატიმრები და ამ საკითხს არგულისხმობს ბადრაგი, რომელსაც არა აქვს უფლება ურნალისტები მიუშვას პატიმრებთან.

სამწუხაროდ, ეს ტერმინი, თავისი გერც სემანტიკური და ვერც ეტიმოლოგიური მნიშვნელობით, ვერ გამოხატავს მომხდარი უბედურების მთელ ტრაგიზმს, მით უმეტეს, როდესაც იგი ტრეშმარტი ადრესატის მისამართით არ ითქმება ხოლმე.

საზოგადოების ეს ორი ნაწილი, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ერთმანეთის აღტურნატივად და ერთმანეთთან დასაპირისპირებლად არსებობს, რასაკვირველია, რეჟიმის სასარგებლოდ. არსებული ხელისუფლება ცდილობს, სამუდამოდ წააქციოს საზოგადოების ეს ორი ნაწილი. ერთის ხელით მოსოს და გაანადგუროს მეორე. თითონ კი, ამ იდეის მთავარი ავტორი და განმასხორციელებელი, ჩრდილში დადგეს - არ გაისვაროს და არ გაუეროს ამ სიბინძურეში, ხოლო ერთმანეთს დაპირისპირებული ორივე მხარე ერთდროულად მოსოს - ერთი, როგორც "დაზარალებული", მეორე, როგორც "დამნაშავე".

სამაგიეროდ, არავენ იძიებს და არავის ანადგულებს ფოთში მოკლული ცხრა მეომარი, ცხენისწყლის ბრძოლაში დაღუპული ქართველი ბიჭები, სახელმწიფოს მეთაურის თვალწინ დახვრეტილი გვარდიელები, მშობლების თვალწინ დახვრეტილი უდანაშაულო შვილები, მიტინგებზე დაცხრილული პატრიოტები.

სამაგიეროდ, არავენ იძიებს და არავის ანადგულებს ფოთში მოკლული ცხრა მეომარი, ცხენისწყლის ბრძოლაში დაღუპული ქართველი ბიჭები, სახელმწიფოს მეთაურის თვალწინ დახვრეტილი გვარდიელები, მშობლების თვალწინ დახვრეტილი უდანაშაულო შვილები, მიტინგებზე დაცხრილული პატრიოტები.

სამაგიეროდ, არავენ იძიებს და არავის ანადგულებს ფოთში მოკლული ცხრა მეომარი, ცხენისწყლის ბრძოლაში დაღუპული ქართველი ბიჭები, სახელმწიფოს მეთაურის თვალწინ დახვრეტილი გვარდიელები, მშობლების თვალწინ დახვრეტილი უდანაშაულო შვილები, მიტინგებზე დაცხრილული პატრიოტები.

ამ ხნის განმავლობაში მართლაც მრავალმა დანაშაულმა მოიყარა თავი, ასობით ადამიანის სიცოცხლე შეეწირა არსებული რეჟიმისა და ხელისუფლების დამკვიდრებას - ზოგი უდანაშაულო და ზოგიც დამნაშავე. ფაქტი კი ერთია, რომ დაზარალებული მთელი ერი და მთელი ქვეყანა. თითქმის აღარ დარჩა ოჯახი, ვისაც სულელოდ ან ფიზიკურად არ შეხებოდნენ არსებული რეჟიმის მთელი სისასტიკე. განსაკუთრებით წინაშე აღმოჩნდნენ არა ცალკეული პიროვნებები, არამედ საკუთრივ მთელი ერი, ხოლო მისი არსებობის პერსპექტივა ეპქემში დადგა.

საზოგადოების ამ ორი ნაწილი, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ერთმანეთის აღტურნატივად და ერთმანეთთან დასაპირისპირებლად არსებობს, რასაკვირველია, რეჟიმის სასარგებლოდ. არსებული ხელისუფლება ცდილობს, სამუდამოდ წააქციოს საზოგადოების ეს ორი ნაწილი. ერთის ხელით მოსოს და გაანადგუროს მეორე. თითონ კი, ამ იდეის მთავარი ავტორი და განმასხორციელებელი, ჩრდილში დადგეს - არ გაისვაროს და არ გაუეროს ამ სიბინძურეში, ხოლო ერთმანეთს დაპირისპირებული ორივე მხარე ერთდროულად მოსოს - ერთი, როგორც "დაზარალებული", მეორე, როგორც "დამნაშავე".

სამაგიეროდ, არავენ იძიებს და არავის ანადგულებს ფოთში მოკლული ცხრა მეომარი, ცხენისწყლის ბრძოლაში დაღუპული ქართველი ბიჭები, სახელმწიფოს მეთაურის თვალწინ დახვრეტილი გვარდიელები, მშობლების თვალწინ დახვრეტილი უდანაშაულო შვილები, მიტინგებზე დაცხრილული პატრიოტები.

სამაგიეროდ, არავენ იძიებს და არავის ანადგულებს ფოთში მოკლული ცხრა მეომარი, ცხენისწყლის ბრძოლაში დაღუპული ქართველი ბიჭები, სახელმწიფოს მეთაურის თვალწინ დახვრეტილი გვარდიელები, მშობლების თვალწინ დახვრეტილი უდანაშაულო შვილები, მიტინგებზე დაცხრილული პატრიოტები.

სამაგიეროდ, არავენ იძიებს და არავის ანადგულებს ფოთში მოკლული ცხრა მეომარი, ცხენისწყლის ბრძოლაში დაღუპული ქართველი ბიჭები, სახელმწიფოს მეთაურის თვალწინ დახვრეტილი გვარდიელები, მშობლების თვალწინ დახვრეტილი უდანაშაულო შვილები, მიტინგებზე დაცხრილული პატრიოტები.

პირველ კატეგორიაში აღმოჩნდნენ ის ადამიანები, ვისი მეშვეობითაც არსებული ხელისუფლება მოსვლის დღიდან ახორციელებდა მისთვის სასურველ ყველა ქმედებას. ანუ საზოგადოების ის ნაწილი, რომელიც, საკუთარი უგუნურების წყალობით, დამნაშავეთა ხელში ბრმა იარაღად იქცა. ასე შეიქმნა დაზარალებულთა ერთი ჯგუფი დარბეული, შეურაცხყოფილი, გაპარტახებული და დახვრეტილი ქართველი ხალხის ალტერნატივა.

პირველ კატეგორიაში აღმოჩნდნენ ის ადამიანები, ვისი მეშვეობითაც არსებული ხელისუფლება მოსვლის დღიდან ახორციელებდა მისთვის სასურველ ყველა ქმედებას. ანუ საზოგადოების ის ნაწილი, რომელიც, საკუთარი უგუნურების წყალობით, დამნაშავეთა ხელში ბრმა იარაღად იქცა. ასე შეიქმნა დაზარალებულთა ერთი ჯგუფი დარბეული, შეურაცხყოფილი, გაპარტახებული და დახვრეტილი ქართველი ხალხის ალტერნატივა.

პირველ კატეგორიაში აღმოჩნდნენ ის ადამიანები, ვისი მეშვეობითაც არსებული ხელისუფლება მოსვლის დღიდან ახორციელებდა მისთვის სასურველ ყველა ქმედებას. ანუ საზოგადოების ის ნაწილი, რომელიც, საკუთარი უგუნურების წყალობით, დამნაშავეთა ხელში ბრმა იარაღად იქცა. ასე შეიქმნა დაზარალებულთა ერთი ჯგუფი დარბეული, შეურაცხყოფილი, გაპარტახებული და დახვრეტილი ქართველი ხალხის ალტერნატივა.

პირველ კატეგორიაში აღმოჩნდნენ ის ადამიანები, ვისი მეშვეობითაც არსებული ხელისუფლება მოსვლის დღიდან ახორციელებდა მისთვის სასურველ ყველა ქმედებას. ანუ საზოგადოების ის ნაწილი, რომელიც, საკუთარი უგუნურების წყალობით, დამნაშავეთა ხელში ბრმა იარაღად იქცა. ასე შეიქმნა დაზარალებულთა ერთი ჯგუფი დარბეული, შეურაცხყოფილი, გაპარტახებული და დახვრეტილი ქართველი ხალხის ალტერნატივა.

პირველ კატეგორიაში აღმოჩნდნენ ის ადამიანები, ვისი მეშვეობითაც არსებული ხელისუფლება მოსვლის დღიდან ახორციელებდა მისთვის სასურველ ყველა ქმედებას. ანუ საზოგადოების ის ნაწილი, რომელიც, საკუთარი უგუნურების წყალობით, დამნაშავეთა ხელში ბრმა იარაღად იქცა. ასე შეიქმნა დაზარალებულთა ერთი ჯგუფი დარბეული, შეურაცხყოფილი, გაპარტახებული და დახვრეტილი ქართველი ხალხის ალტერნატივა.

ქქ

ზვიად გამსახურდიას დისიდენტობა - პრეზიდენტი - ექვემდებარება

თავი პირველი

კავკასია - ენების მთა

ვინც კავკასიაში არსებული კონფლიქტებით დაინტერესდება, უნდა დარწმუნდეს, რომ ამჟამად პოლიტიკურ მოვლენასთან გვაქვს საქმე, რაც არაერთ არ შეიძლება კავკასიის ხალხების ძველი კულტურული ტრადიციებით იყოს გამოწვეული.

კავკასიური კულტურული სფერო მთიანეთს, სომხეთს, აზერბაიჯანს, საქართველოს და ჩრდილოეთ კავკასიას. ეს უკანასკნელი შედგება ადიგელების, ბალარების, ჩეჩნების, ინგუშების, ოსების, დაღესტნელების და საქართველოში მცხოვრები აფხაზებისგან. ამ ხალხების ენათა უმრავლესობა, ისევე, როგორც ქართველების, ეკუთვნის იბერო-კავკასიურ ენათა ჯგუფს. ოსური არის ინდო-გერმანული ჯგუფის ენა, ხოლო დაღესტნელების ენათა ტომის ენა ენათესავება თურქულს.

აღრე ეს ხალხები მხოლოდ მიუძღვნა ცხოვრობდნენ. სულ რაღაც 200 წლის წინ დაიწყო მათ ბარში, ასევე რუსეთის მხარეში, ჩამოსახლება. ამ ხალხთა ეთნო-ფსიქოლოგიური ტრადიციები უფრო კარგად იცნობა, ვიდრე თათრების, სპარსელების თუ არაბებისა. ეს იმით ახსნება, რომ ისინი გვიან გაბუნდობნდნენ. ამ ხალხებს აკავშირებს მორალური კოდექსი, რომელსაც ადათი მქვია. მასში შედის რაინდობის წესები, რომელთა მიხედვით სტუმარი ხელშეუხებელია. ასევე სხვადასხვა ტომის წარმომადგენლებს შორის ურთიერთობის საკმაოდ გავრცელებული ფორმა იყო მხედ-

ნაფიცობა.

მათი ჩაცმულობა ერთგვაროვანი იყო. ქალები ატარებდნენ გრძელ, თავისუფალ შალის ქვედატანს, სწორ, მოხდენილ, გვერდებზე ჩამოშვებულ თავსაბურავს და წყნარი ფერების მორთულ ტანსაცმელს. კაცების სამოსს წარმოადგენდა ტუნიკა, მუშაობისას - ნაცრისფერი, გლევის და ომის დროს - შავი, ხოლო დღესასწაულებზე - წითელი ან თეთრი. რუსები ამ ტუნიკას "ჩერკესკას" უწოდებდნენ, ხოლო ქართველები ჩიხას. ის შეკერილი იყო შალის ან ტილოს ნაჭრისგან. ყველაზე თვალშისაცემი მასზე მკერდის ორივე მხარეს მიმაგრებული თოფისწამლით სავსე ლითონის მასრებია. ქაშირიც ლითონით არის გაწყობილი. ჩიხასთან ატარებდნენ ფეხსე მჭიდროდ მიმაგრებულ ელასტიურ ჩექმებს და ფაფახს. ეს არის ცხურის ტყავის ქუდი, რომელიც ხშირად ჩაღმასთან არის ხელში გაიჭიმებული. რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, ეს მთის მებრძოლი ხალხები ხშირად ატარებდნენ იარაღს, როგორც სახიცოცხლო აუცილებლობას. მათ იარაღს წარმოადგენდა ხმლები, ხანჯლები და პისტოლეტი. ასწლეულების შემდეგ ისინი უკეთესი შეიკვალა, განსაზღვრულად მორთული პისტოლეტებიც.

ხეცხურეთის მთის ხალხი დღემდე ინახავს მე-12 საუკუნის ძეგრას ხმლებს, რომლებსაც ურანგულს უწოდებენ. მათ პირზე წარწერაა ამოტვიფრული - "Ave Mater Dei". როგორც ჩანს, საქმე გვაქვს ტრადიციების იარაღის ხელისა და ხელში გადაცემის უკუტრანსმის. მხოლოდ წინა ასწლეულში დადასტურდა მათი თვისება - კარაქით გააგვეთა მასწინდელი რუსული ფილადი.

ეს რელიქვიები დღეს მხოლოდ დღესასწაულებზე გამოიყენება. თუმცა, ხშირად იარაღის მუდმივი

ტარება ისევ ტრადიციულ აუცილებლობად რჩება. რა თქმა უნდა, ამჟამად უფრო თანამედროვე იარაღს იყენებენ.

ისლამის მიღების შემდეგ, ამ ხალხთა კულტურულ ენად იქცა არაბული. როგორც თეოლოგიური წარმოდგენებიდან ჩანს, არაბული არ ყოფილა მათ მიერ გათავისებულები და პოლიმედ უცხო სხეულად დარჩა. წერილობითი ძეგლები კავკასიელთა შრომითურ ენაზე არ მოიხსენიება. სამსაგებოდ, აქ უძველეს სემიტურ ენების ნიშნებს - ლეგენდებსა და თქმულებებს შეხვდებით, მსგავსად ხარების ეპოსისა. ეს არის ერთ დროს ფართოდ გავრცელებული, ხოლო შემდგომ, როგორც სხვაგან, ისე საქართველოში, დაიწყო მცირე ურთიერთობა.

გვიანდელი მითები კავკასიის ყველა მხარეს მოიღარებაში ასახავს. განსხვავება თავს იჩენს მუსიკაში. მაშინ, როცა საქართველოში პოლიფონიამ უძველეს განვითარებას მიაღწია, ჩრდილო კავკასიის ხალხთა სიმღერები ყოველთვის ერთხმიანი იყო. ქართული სიმღერების შემოქმედებით შეიქმნა განსაკუთრებული სიტყვით აუზრუნველყოფის და უშუალოდ განიცდილი ფსიქოლოგიური ცხოვრების ბგერათა საყრდენი. ამ მუსიკის მიხედვით დანდნაუტის ძალა აქვს. მოთბობა, თავის მხარედა თოვლით, კლდეების წაშლითა და ნაკადულებით, რაც უსახურად აღაფრთოვანებს ადამიანს და რის გამოც ის ღრბა მორჩილებითა და პატივისცემით მადლობას უტყვის შემოქმედს.

საოცარი მსგავსება ჩრდილო კავკასიისა და საქართველოს ძველ ცეკვებს შორის, ხოლო სომხური და აზერბაიჯანული მკვეთრად განსხვავდება მათგან. რადგან ამ ერთა ცეკვები აღმოსავლური ნიშნების გავლენით განვითარდა.

ერთ-ერთი ცნობილი ქართული ცეკვა ლეკური. ეს სიტყვა წარმოდგება დაღესტნური ტომის ხალხელებისგან - ლეკები. ცეკვა სრულდება

დოლის ან დოლ-გარმონის, უფრო ადრე გუდასტურის თანხლებით. წველები გამოდიოდნენ რიტმულად. თეთრმანდილიანი გოგონები ცეკვავდნენ კედლით, მორცხვად. ამასთან, ერთმანეთს არ ეხებოდნენ. ისეთი შობაბეჭდილება იქმნებოდა, რომ ისინი კი არ მოძრაობდნენ, არამედ ცურავდნენ. ესაველი პარტიზონები ნელი, ამაყი მოძრაობით მიჰყვებოდნენ, რაც მათ შინაგან ცეცხლს ამჟღავნებდა. ისინი ამით ცდილობდნენ გოგონებში აღფრთოვანების გამოწვევას და მათი გულუბნობის მონადირებას.

სხვა ხასიათისაა საბრძოლო ცეკვები ხანჯლებითა და ფარებით. განაგებულ დოლის რიტმზე მოცეკვავები ელვის სისწრაფით ურტყამენ ხანჯლის ხანჯალზე ისე, რომ ნაპერწკლები ცვივა. ხოლო შემოტრიალების შემდეგ ხანჯლები ხსაურით ეხეთქება ფარზე. ამ ცეკვის შესრულება მხოლოდ მარჯვე, მთხერებულ და ხმლის დაუცვრელად დანრტყელ მამაკაცებს შეუძლიათ, რადგან მათი იარაღი სულაც არ არის ბლავა.

როგორც ყველა მთის ხალხის, ჩრდილო კავკასიელების მართაც შესაძლებელია მხოლოდ მათი საკუთარი თანხმობით. ვისაც შეიყვარებენ, იმისთვის არაფერს დაიშურებენ. მათ ფიქრებში საქართველო ყოველთვის კავკასიის გული იყო. როცა საქართველოს მიუძღვნა - ბაგრატიონები, კავკასიის ერთიანობაზე ლაპარაკობდნენ, ამით მხოლოდ და მხოლოდ იმას გამოხატავდნენ, რაც ყველა ხალხებს შეგნებული აქონდათ როგორც აუცილებელი და სასურველი რეალობა. მთელი შუასაუკუნეების განმავლობაში მთის ხალხები არა მარტო მონაწილეობას ატარებდნენ საქართველოს პოლიტიკურ ცხოვრებაში, არამედ საკმაოდ ეფექტურად იცავდნენ მას შუენების, მონღოლების და სხვა წერილობითი აგრესორების თავდასხმებისგან. ამიტომაც უწოდა მათ კონსტანტინე გამსახურდიამ (1891-1975) "კავკასიის ფილადის ჯაგარი".

TAVISUPALI SAKARTVELO (FREE GEORGIA) No4 (in brief) 13 - 19 February, 1996

Political Trial Continues The Victims Became the Weapon of the Manipulations of the Officials

At the Session of February 12 continued reading of Loti Kobalia, Jambul Bokuchava, Soso Zhgenti, Zviad Dzidzighuri and Nugzar Molodinashvili's indictment. The situation in the Court trial periodically became strained. The jurymen were reading the indictment with marked expression especially stressing the places describing the episodes of murdering of these or those persons. The audience answered with the screams and curses of the victims. The defendants' party for a rather long time was patiently enduring the psychological pressure, but eventually their patient was exhausted by the pronounced bias of the judge and police: A. Aladashvili and police very mildly and politely coaxed the victims who were violating the order and furiously shouted at the relatives of the defendants who were claiming only one thing: "Until the hearing is over and the guilt of the defendants is not proved, refrain from expressing emotions".

"Everything is cleared and proved. You do not know what a pain is to lose a son", was screaming one of the victims. On hearing this Soso Zhgenti's wife could not help crying in answer: "I am too well aware of what is the feeling of terror for the life of one's child.... My two years old child was hanged by his feet from the third floor, and I have caught eight bullets in my body... Do you know how many people are like me?! Some of them are standing downstairs and are not allowed to the hall. I was allowed because I am the wife of Soso Zhgenti, while the wife of Vakhtang Nodia was not let in, and her husband was shot down, his hand was cut off and heart dug out of his chest... We shall bring here the whole West Georgia population and then you

will see who is a real victim!..." The defendants also failed to restrain themselves. Soso Zhgenti and Jambul Bokuchava declared: "The only thing to be cleared out here are the circumstances of the death of the journalist David Bolkvadze and this does not concern you, lady." - appealed he to Bolkvadze's mother- "All others were robbers and murderers who were unmercifully slaughtering people and did not leave a house unrobbed in Samegrelo". It is evident, that in such an atmosphere, under the regular attacks of and violations of order on the part of the victims, the Court will not be able to work, unless these excesses are specially inspired to exert psychological pressure on the defendants and their relatives. And if so, (which unfortunately leaves exactly such impression), he victims whether willingly or not, are becoming the weapon of the officials thus playing rather unenviable role. At the same time, artificially created nervous atmosphere benefits to the prolongation of the Court Hearing with the hard impact on all parties and especially on Soso Zhgenti who has diabetes mellitus and as a result of stress became very sick at that Session and this latter was not continued for this reason. The Court Hearing was not continued on the successive days due to the aggravation of the health of the defendants and was postponed to February 20.

The Prisoners Do Not Have the Right to Spread the Information And this is confirmed by Judge Aladashvili At the Court Session of February 12

after the break Mr. Zviad Dzidzighuri irrespective of the resistance of the judge, declared, that according to the Constitution any citizen had the right to receive and spread the information. Hence, the defendants should have the possibility to give information to the mass media representatives/ He demanded that journalists could freely meet the defendants.

Judge A. Aladashvili answered that they are prisoners and this problem is regulated by the convoy who are forbidden to allow the journalists to get in contact with the prisoners.

As we can see, the right of free distribution of information in Georgia does not exist for the persons isolated from the society and this fact is confirmed by the member of the Board of the Supreme Court personally. It is quite surprising especially as in the period of Zviad Gamsakhurdia's "fascist dictatorship" the political hooligans were allowed to arrange press-conferences with the local and foreign journalists even at the stage of preliminary investigation not to mention Court hearing.

Give us the Work or Let us to Trade

Declare the people for whom trading became the only source to earn their living

Under the order of Tbilisi Mayor's House trading in the streets and vicinities of the market was banned. It is only natural, that in Georgia where trading became the only source to earn the living for hundreds of thousands of citizens and especially for the refugees from Abkhazia, such prohibition will lead to dramatic worsening of life standards of these socially unprotected people. Such care of the mayor's Office for the appearance of the city streets was followed by immediate response.

On February 18, at 11 a.m. hundreds of excited citizens gathered before the building of the Parliament their demand being to change the decision of the Mayor's Office. "Either return us back to Abkhazia or give us the work to earn our living" were declaring most of them. "I am from Abkhazia. I have children. I have to rent my the flat, but it is several months that I have not been able to pay my rent. The only right I am asking for

is to sit on the asphalt of the streets... If we will be prohibited to do even this, then may be they give me some place to live so that my children have place to stay at nights".

The exited people were of course habitually surrounded by the "care" of the detachment of special designation armed with truncheons and led by Mr. Mgebrishvili who in no time arrived in "fords". Initially they seem to avoid dispersing the people, though did not spare several women.

Those who had power supply that evening would remember the program made by the TV Company "Kavkasioni" where the citizen of Tbilisi Mrs. Rusudan Kvaratskhelia was saying: "Neither electricity nor water... we have only four bare walls. Either put the enterprises into operation and give us the possibility to work or give us the right to trade. What we earn in the streets is sufficient to buy us some bread, not as the TV shows us as if we were making a fortune and earn 60 lari per day. We are not speechless sheep to bear beating with sticks and truncheons. (...) I manage to take my children to the nursery school, while others have the children aged 13-14 and they are left in the streets, are exposed to unfavorable influence of the street and even are committing theft because of extreme need. I know about 15 girls who are stealing in the vicinities of the railway station - to such extent they were driven by hunger and poverty. If you forbid us to trade in the streets what shall we live on? (...) If it takes months we shall stay here before the building of the Parliament. Today there are hundreds of us, tomorrow thousands will come. Bloodshed worse that which occurred on April 9 can happen. And if Shevardnadze remains alive after this then be it so" Oh God, if he really wants to exterminate people, then let him do it and get over with it".

In no time the detachment of special destination did begin dispersing the people. They force the majority of them into the buses and to all probability took them for "processing" to the Tbilisi Police Department. Those who escaped this fate moved to the Mayor's Office where they received a lesson from the Head of the Municipal Police Department Mr. Demur Mikadze: "I spare no efforts to provide support and safety for refugees. But here only 10% are refugees, the other 90% are provocateurs... Provocateurs were calling you to go to the German Embassy were not they? Do you imagine that German Embassy will pay any attention to you?!" (The style is unchanged). As

we see the principle of "Divide and rule" is again in effect in Georgia where the people are left without any care and are deprived of the right to take care of themselves.

Former Speaker of the Parliament is Against Selling the Land

The former speaker of the Parliament, presently a deputy Mr. Vakhtang Gogvadze addressed an open letter to Mr. Eduard Shevardnadze, saying that on the background of the extremely poor situation in Georgia legalization of the right to sell the land is equal to treachery. "Today, in Georgia we are having the stabilization of the criminal situation only, though we have not achieved yet financial, economic and social stabilization, and which is most important we do to have any guarantee of geopolitical stabilization", admits the ex-speaker. He believes, that the relations between Georgia and Russia, the most complicated events occurring in geopolitical space around the country and unhealed injuries of the civil war still do not provide any firm guarantee for stabilization in the nearest future.

Gogvadze states, that being an internationalist he considers all citizens of Georgia irrespective of their nationality as the members of one family. At the same time he stresses that Georgians in Georgia in the worst situation. "When parents loose their child because for the lack of money they cannot afford the surgical medical care for the sick child, they will gladly sell all they have including the land to save the child". At the same time Mr. Gogvadze cannot see any mechanisms to avoid such situation since "In our country any who has money can buy himself any certificate and document".

Mr. Gogvadze considers it unacceptable to unconditionally fulfill all the demands of the International Currency Fund in exchange of receiving credits and admits that the Parliament which was in effect when he was a speaker hurried to accept some not very favorable laws.

Thus, once the closest supporter of Shevardnadze, who in the present day alignment of political forces found himself out of game, believes that the correct resolution of the land problem is more important than Constitution. It is hard to say what has caused such firm position: genuine concern about the interests of Georgia or the wish to get again in he ruling clan, especially as the dramatic pathos of this letter to a significant extent is diluted with verbose sweetness and prizes addressed to Shevardnadze.